

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

Els dos marxants

— ¿Voleu dir, Angel, que per la montanya col·locarem tan bé el gènere com a ciutat?

— Home, si 'l regalém y encare á sobre hi doném quartos, com hem fet allà, molt serà que no despatxém alguna coseta...

Europa está malalta. Així per lo menos ho deixa entendre la bola...

Consummatum est. Ara es en Roosevelt el president de la Unió Nort Americana? Demà ho serà Mr. Taft.

Pif-Paf

Avui marxa de Catalunya el rei. Tot retornarà a la seua normalitat. Els carrers no seran obstruïts...

I ara què? Què en resta de la passada visita? Per ventura entre la vella fidelitat entusiasta dels monàrquics...

Aquesta vegada no creïem que hi hagi ni tant sols un poeta qui trobi en les reials jornades materia pera fantàstiques divagacions.

JEREMIADA

UAN el poble d'Israel s'ajassava resignat a las ignominias del captiveri...

A Espanya n'hem tingut un de profeta, que encare viu, que ha cridat mentres se creya que l'escoltavan...

de la ciutat als qui no alaban la teva prostitució. Ja rebutjats els somnis de romàntich, las camándulas democráticas que voldrían conquistar l'Estat...

¿Per qué las tens presas, ab excusas de vergonya y de dignitat que no valen res? Ahir potser encare en parlavas, de dignitat y de vergonya...

¿Vosaltres rebutjau la missió de refer l'organización política y social, encantats dels espectacles cortesans, orgullosos de que las vestras señoryas hagin estat a la funció regia? Uns altres la reculliran...

Aquí acaba l'invectiva del profeta del Tibidabo, que dono, fidelment escrita, com un document curiós.

MAGÍ PONS

La religió es una debilitat orgánica intelectual inherent a la imperfección del nostre organismo.

A un amic, chorista d'en Clavé

Què vols que't digui, bon amic meu? Jo sempre he estat un entusiasta de la vostra institució, benemèrita de Catalunya.

Tres elements hi havia, per origen, en vosaltres: l'educació del poble per l'art; l'amor a Catalunya per la cançó catalana; l'amor a la llibertat i a la democràcia...

En quant al catalanisme dels chors Clavé, es precis dir que mai ha estat ben fervorós. ¿Per què? Perque desd'el temps de llur fundació fins fa ben poc, catalanisme i republicanisme eren coses divergents...

El chors d'en Clavé, l'altra nit, cantaren sota el palau dels reis... ¿Veritat que no cal insistir sobre l'amarga consideració inclosa en aqueix petit fet?

GABRIEL ALOMAR

D' esquerra catalana

No tenim fé en las organizaciones artificiosas que volen enmotllar en una sola forma la vida, tan distinta a tot arreu...

Y aixó podem ferho a Catalunya, ahont l'esperit progressiu del poble fa més fácil la tasca, pera que serveixi de bell exemple als republicans de las demés regions espanyolas...

activitat. Si tots els elements desde el socialista més avensat al senzill progressista fan bona feyna a casa seva, el conjunt resultarà renovellat y será feta la desitjada revolució.

JEPH DE JESPU

punt de comensarse al Congrés la discussió de la Lley d'Administració local en la part que a la lliure emissió del sufragi més afecta...

Ha entrat a formar part de la redacció de LA CAMPANA el vibrant escriptor don A. Rovira y Virgili.

El Liberal, de Madrit, trova que en Maura, portant al rey a visitar las fábricas catalanas, fa el reclam als nostres industrials.

En Maura ha vingut a Catalunya a fer de commiss-voyageur de la monarquia. Busca parroquians nous. Pero aquí es molt mal mercat.

¿No diuhen moretistas y lerrouxistas—en el fons, tots uns—que la Solidaritat es morta?...

Aqueix dia se 'ns va remetre un telegrama que pinta l'entusiasme ab que a Tenerife s'ha rebut l'idea d'organizar un gran moviment...

Y qué cremada 'ns va sortir el dimars la Gaceta del Celeste Imperio!... Cremada y, ademés, misteriosa. Diguésta no sabem per qué...

L'altre dia el senyor Maura assistí a l'inauguració d'una sala de pintura en el Círcul Artístich d'aquesta capital.

El gran mallorquí, conegut per la seva afició a embrutar telas, feu un discurs, naturalment. Y en ell intercalá una declaració preciosa y d'una sinceritat admirable.

May ha tingut tanta aplicació aquell pensament dels germans Goncourt.

«Un quadro de museo ó d' exposició es potser qui escolta més bestiesas en aquest món.»

Ganas de perdre'l temps...

El diputat senyor Burell ha interpellat al Govern, preguntant-li si sab alguna cosa sobre certs rumors que circulan, referents a negocis basats en la construcció de la esquadra.

Però ¿no veu el senyor Burell que la seva pregunta està mal formulada i que d' aquesta manera no li pot contestar ningú?

«Per qué d'eu esquadra, així, á secas?»

Expressis en un'altra forma: digui «esquadra» entre comillas, y ja veurá com l' assumpto se li presentarà bastant més clar.

Quinas ocurrencias!

Ara resulta que 'ls catòlics de tot el món van á obrir una subscripció pera regalar un' orga á Pius X. Però ¿volen dir que á la seva edat y ab els mals-de-cap que deu tenir, el papa encare está per orgas?

Una bona notícia; bona y d' un género que, desgraciadament, no abunda.

El nostre company Rovira y Virgili ha sigut ab-solt en la causa que per suposat delictes d' impremta y ab arreglo á la Ley de jurisdiccions venia seguint-seli y que aquest dia va veure's á la nostra Audiencia. El felicitem y 'ns felicitem.

Un pobre captayre truca á la porta d' una rectoria. La majordona mira per la reixeta y exclama:

«Haureu de tornar; el senyor rector no reb fins á las deu.»

El pobre insistint: «Dispensi, senyora; pero no volia saber á l' hora que reb, sino á l' hora que dona.»

MONISTROL DE MONTSERRAT, 2 de novembre

Y quina manera de pendre's el pèl y carregarlos de llana, als ignorants d' aquesta vila! Els nostres reaccionaris, veyent que lo de tornar á tenir la paella pel mànec va lluny, es giran y remenan ab epiléptica nerviositat; pero, en tots els seus moviments, els veyem l' orella... negra. La Sempremorta y Els replegadissos, que 'n els seus reglaments tenen prohibit fer cap manifestació religiosa, son els que s' han prestat á servir d' escambell als que per càlcul, per interès, per ambició ó per altres fins encare més innobles pretenen enderrocar la llibertat d' aquest poble. El diumenge passat, ab el pretext de celebrar una veuillada literaria, van formar una Solidaritat Catòlica, fent el seu debut en el convent del Pidolayre. Qui per curiositat, qui per riure dintre l' convent una estona, va rendirhi una regular concurrència; pero, quan després de recitar-se alguns versos de molt mal gust, va aparèixer mossega Arengada... ay, el Quimet de las nostres entretelas, dihent un pare nostre per las ánimas de cantí... ay, dels morts, tot va ser buscar la porta per fugir més depressa que corrents. Tenen un efecte extraordinari els pare-nostres per fer apartar á las personas! El pare Quim, al contemplar estupefacte la desbandada, va acabar-lo més precipitadament de lo que s' persigna un capellà boig, tocant seguidament un tros d' orquesta una marxa que van tocar totas las festas del Carnaval passat. ¡Quin Carnaval en las parets d' una iglesia, dintre un convent y sobre un cementiri! Hasta 'ls calaveras y las calaveras devían bullar, sent la seva festa major! ¡O! No sabem si las demás pessas que van tocar després els músics eran valsos de Maria Santíssima, americanas del Sagrat Cor ó peteneras místicas.

Reaccionaris monistolencs: Si no cambieu de táctica, teniu el plet perdit; sempre us veyem l' orella, y nó la del Jordi del tapabocas. Anant per llana sempre sortiu esquilats. ¡Rumihí, mossén Canóns, que per xó 'l paguem! Vegi si pot fer anar als coristas de diumenge vestits d' escolá y ab barretina cantant absoltas. Li augu rem un éxit dels grossos.

SANT CUGAT DEL VALLÉS, 2 de novembre

Ab el mateix só de pregó y ordre autoritaria que s' obliga als contribuyents á satisfèr, en plasso limitat y baix amenassa d' apremi, la quota que las sangoneras nacionals tenen per convenient imposar, s' invitá diumenge prop passat als habitants d' aquesta vila á honorar ab sa presencia l' arribada del símbol de las institucions vidents, qui devia passar de regrés de sos viatjes á aquesta ciutat.

Ja podían prevenir nostras insaciables víboras el re- traiment de la classe productora, sabent que no guarda el més mínim agrahiment de son procedir.

Quan se proposin obtenir aplausos naturals y legítims, es necessari que no 's mostrin indiferents á sas necessitats, de lo contrari reculliran sempre y únicament «vivas» infantils.

La mateixa veu autoritaria que 'ns perjudica y humilla no té dret á invitarnos á aplaudir.

Dels treballadors agricolas, cap d' ells va sentir entusiasme ni va abandonar el seu treball. Si en lloch de fer visitás ostentosas, se prenguessin la molestia de visitar els cellers dels vincicultors y obrissin tota sa influencia en pro de l' agricultura y viticultura, alashoras, moguts per l' agrahiment, reculliria ovacions naturals.

SABADELL, 3 de novembre

S' han repartit públicament unas fullas explicant una historia molt deshonrosa, en que els principals protagonistas son uns burgesos molt catòlics y un capellá anomenat el Gallinaire. Una rahó-social ab molts capitals, la mort d' un soci, una dona que reclama la herencia, un confessor que la enganya, la agonia de la hereditaria privada d' auxiliis per la seva familia, la mort d' ella y adeu fortuna tot per... misas. Ben segur que en Rusiñol si hagés sapigut tots los detalls d' aquesta historia n' hauria fet un bon drama anunciatiu també de farsa com la seva obra nova La ley d' herencia, porque lo que ha passat segons las fullas, es una verdadera farsa y casi també una ley d' herencia.

MONISTROL DE MONTSERRAT, 3 de novembre

Ha passat un succés veritablement escandalós, en aquesta vila. Sembla que la justicia no més s' aplica á qui li dona la gana á algunas autoritats, donchs, mentres á uns, que no tenen padrins, se 'ls fá cumplir la ley, á altres els surt al camí un noy Gran, dispost á amparar-los, encare que sigui atropellant la justicia y l' prestigi de la Autoritat. Aném al grá: El dissapte passat, varem ser testimoni de com lo Administrador de Consums,

acompanyat de 'ls dos guardias que prestan servici en aquesta vila, varen efectuar la captura d' una carga d' ayguardent, que se havia fet passar per ví, á un matorre reincident. ¿Creu algú que las cosas van portarse com mana l' article 62 de la Ley de Consums? No, senyors; desseguida va posarse en campanya tota la nit el célebre noy Gran, y, no sabem per quin art, l' ayguardent vá desapareixe de la colecta, siguent l' Ajuntament robat y la justicia trepitjada y tot ha sigut fet pel concejal Gran. Diguei 'l Sr. Santiago: ¿Per qué es justicier ab uns y ab altres no? Y, al mateix temps, zahont es la confiança que varen depositar en la seva persona 'ls que varen nombrarlo per el càrrech d' Administrador de Consums?

LA CANSÓ ENFADOSA

«Que si van á derogarla la ditxosa ley?... ¡Ja ho crech! ¿No heu sentit, donchs, lo que diuhen el mallorquí y en Moret? Justament ara celebren la entrevista vintitres sobre revista famos assumpto. Atanseuvos y escolten.»

«No 'n tinguen cap dupte, Maura. —¿Cóm deyan, amich Moret? —Me sembla que ha arribat l' hora de retirá aquesta ley que tants disgustos ens causa. —¿La de Juris...?»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

«—Sí. No trech el nas que no m' atabin demanantmho. —Lo mateix me passa á mi. ¡Si mé 'n sento d' indirectas y gemechs alusus á la materia!... —Y donchs, á veure ¿qué fem? —Lo qu' es per mi... ¡Es tan unánim, tan tremendo el clamoreig!... —Y al fi y al cap ¿de qué cura tot aixó? —Ben net! De res. —Nada, hi ha que decidirse y tallá 'l nus dignament. —Ja 'n parlarem un' altra hora. —¿Demá? —No sé. Ja veurém.»

Lagardelle, que en ell volém basar la nostra present desquisició.

«Qui té rahó?... ¿Lagardelle?... ¿Jaurés?... Creyém francament que tenen rahó tots dos. Nosaltres creyém que pel camí de la democracia 's va cap á la emancipació del proletariat. Y creyém també que aquesta feyna d' emancipació progressiva, per medi de reformas justicieras que 'ns acostin al ideal suprem de justicia social, pot ferse perfectament dintre de las fileras dels partits radicals.»

Vejemho. Dugas rutas s' ofereixen davant dels ulls del obrer. L' una es la de las reformas successivas y ascendents, que realisin sense sanch, ab el menor vessament de sanch possible, la redempció definitiva de las classes humils. L' altra es la de la forsa, la de la revolució violenta, la de la catástrofe social—insurrecció armada, vaga general, acció directa—que cambihi en dias la organizació de la societat, com la decoració d' un teatro. Els anarquistas y alguns socialistas son entusiastas partidaris de aquest método darrer, que en Clemenceau ha calificat justament de *catastráfic*.

Peró aquest método es practicable? Nó, no ho es, diguin lo que vulguin els teorísadors y els exaltats ab més passió que bon sentit. El ministre del Treball, de Fransa, M. Viviani, ho expressa encertadament en el discurs en que 's nega á disoldre la Confederació General del Treball: «Una societat, un ré- gím social—afirmá—no mora; evoluciona...»

¿Y per qué no es possible la mutació súbita y escenográfica de la societat present? Deixém apart els arguments històrics, la forsa d' inercia de las institucions y dels interessos creats, las arrels que 'l pas- sat té clavadas en el cor y en el cervell dels homes. ¿Volém limitarnos á plantejar la qüestió desde 'l punt de vista obrer? Desde aquest punt de vista se 'ns apareixen dugas rahóns primordials contra las ilusions dels que volen caguir el món de cop y volta: la primera es la impossibilitat de triomfar per la forsa, avuy per avuy; la segona es la consideració de que encare que per la forsa triomfés 'l obre- risme colectivista, els obrers no podríam establir el ré- gím nou que han generosament somniat.

¿Arguments? Els mateixos oradors socialistas del Congrés de Toulouse ens donan fets. El diputat Varenne digué: «La majoria dels obrers restan en- care en un estat d' inconsciencia. A Fransa, de cada vint obrers, no més n' hi ha un d' associat. ¿Qué volen fer en aquestas condicions? Jo no 'n vull de vagas generals sense vaguistas, ni lluytas d' obrers armats d' escombras contra soldats ab fusells ni insurreccions per medi de petardos á 3'50 franchs contra canóns d' artilleria! Actualment, cal recone- ixerho, l' obrer es impotent pera combatre y pera vencer al Estat, que té montada tota la seva imensa maquinaria y posseixe exercits y milions.»

Mes, suposant que ara triomfés, que 'ls proletaris, en jornadas trágicas, destruissin per la violencia, á sanch y á foc, la societat burgesa, ¿qué passaria? Parla en Jaurés: «No tinch l' infantilisme de creure que la insurrecció canviará la forma capitalista, si no va precedida d' un moviment que prepari, per la organizació sindical y cooperatista, per la educació y la conscienciació del proletariat, el ré- gím que es el nostre ideal. Avuy, tal com ara 's troba, el proletariat no es apte pera regir els seus destins.»

¿Y donchs? Mentre la evolució madura el bell fruit futur, mentre germinan las cullitas espléndidas del avenir, ¿per qué no situarse en la realitat, treballant ab coratge y llealtat pera acelerar la trans- formació social? Aquesta transformació, política- ment, l' han d' anar fent els partits radicals, puig el proletariat, com á partit de classe, avuy no está en condicions pera ferlo per sí mateix. Económicament, l' obrer té 'l seu lloch de lluyta y d' honor en l' associació de resistencia, en el sindicat. Política- ment, pot entrar en l' amplíssim casal de la demo- cracia, de la República, y fer bona feyna obrera. No es que condemnem els partits polítichs de classe, tal com el socialista. Comprenem la seva rahó d' existir. Però sostenim que dintre de la democracia pot con- tribuirse á la evolutiva transformació de la societat. Per aixó creyém benemerita y feconda la tasca gu- bernamental dels socialistas Briand y Viviani, mi- nistres del gabinet francès. Al nostre entendre, ells treballan tant y tan honradament per la classe obre- ra, per l' ideal del demá, com puguin ferho els ma- teixos Guesde y Jaurés.

Ay de vosaltres, escribas y faritzeus hipócritas que profaneu las casas de las viudas ab el pretext de anarhi á resar llargas oracions!—Sant Mateu.

LA REINA MORA

(DELS GERMANS QUINTERO)

Es una hermosa gitana. Es una dona tot cor... Sent y venera l' amor ab voluntat soberana, ab sagratíssim ardor...

Per ella, tant sols per ella ha perdut la llibertat son ayman, qu' es tot bondat. Y ella, qu' es vehement donzella, també un cástich s' ha imposat.

Ella té festejadors que li ofereixen amors, fascinats per sa hermosura. Ella no 'ls vol; sols vol plors per endolsir sa amargura.

Y passa el temps resignada, sempre sola, sempre aislada pensant sempre en l' amor seu... Trista víu; pero confada ab son ayman y ab son deú.

Y... pàlida, temerosa s' encamina á la presó ahont son bell ayman reposa. Una dona qu' es hermosa quan té tanta convicció!

Y tots dos dins del Penal cantan l' himne celestial, la passió del pur amor... ja no senten el dolor... ¡quina ditxa!... Un oficial

posa ff á n' aquella escena d' amor y vida replena, obligant al condemnat á deixar aquella nena y á ocupar son lloch odiat.

Borrxos d' amor, se miran, se despedeixen, suspiran... ella ab el foc á la gola... sos ulls constantment á ell miran... ¡Quina pena anarsen sola!...

Ell al ff se troba lliure y 'ls dos se donan el cor, afamadíssims de viure... Ja tenen el gran tresor... ¡la felicitat! ¡l' amor!...

ANDRESITO

Sant Bernat donava aquesta recepta pera allargar la vida:

«Agafaréu, deya, arrels de fé, fullas verdas d' esperansa, flors d' humilitat y polvos de mortificació; tot aixó ho posaréu en el pot de la resignació y ho faréu bullir ab bany Maria de la oració en el foc del amor místich. Ho deixaréu, de nit, á la serena de la meditació; en pendreu una tassa al matí y una al vespre, y gosaréu sempre de una perfecta salut.»

Intútil assegurar que 'ls capellans son els que me- nos cas han fet sempre d' aquesta recepta de Sant Bernat.

Un proverbi japonés: «Faré tal cosa, si Déu ho vol—deya un home. Pero aixó no tenia cap mena de sentit, porque l' home encare no n' havia demanat permís á la seva dona.»

El viudo Romagosa, que ja es bastant gueto, aca- ba de casarse ab la neta de sa difunta muller.

«¿Qué vol que li diga,—li observa un amich,— aixó de ser de la mateixa familia... Sembla que un torni á comensar el mateix dinar...»

«Justa!—respon en Romagosa.—Torno á clavar- me el mateix dinar, sino que comenso per las pos- tres.»

«¿Quina cosa es tan frágil, tan frágil que 's tren- ca no més que anomenantla?»

«El silenci.»

Un grafólech ha publicat el resultat d' un seu profund estudi sobre la escriptura del Sant Pare.

Segons aquest consciensut treball, la lletra del Papa Sastre presenta extraordinaria analogia ab las de Pio VII y Pio IX. Diu que las aa y las oo son llargas y obertas, indicant aixó una gran intelligen- cia y una notable profunditat de pensament; y que la rúbrica demostra un home d' acció. En resum afirma el document que 'l Sant Pare es un home enérgich, resolut y inteligentíssim.

Com se veu, aixó de la grafología no pot colocarse encare en el grupo de las ciencias exactas.

Un amich de treure comptes inútils acaba de des- cobrir lo que guanyan els jefes d' Estat ab el seu ofici, calculantlos sis horas de treball al dia.

L' Emperador de Russia guanya per cada minut de treball, 405 franchs; el d' Austria, 176; el rey d' Italia, 108; l' Emperador d' Alemania, 88; el rey d' Inglaterra, 75; el d' Espanya, 72; el de Bélgica, 24; el de Dinamarca, 18 y el de Servia, 8.

Els comentaris, que 'ls fassi el bisbe.

La vaga dels carreters

—¡Com se coneix que aquest mestre va sempre en automòvil!... Hagués de passejar-se en carro... ja se'n preocuparia més de la nostra vaga!...

Els sastres y don Antón

—Haventnos declarat en huelga y trobantse vosté á Barcelona, veníam á veure si... —Esperin!... He sentit un soroll... Me sembla que'm cridan...

Al nou descobridor d'América

¿Creuran vostés que El País, diari republicà de Madrid—republicà ¿eh?—està ara d'alló més enfadat perque don Alfonso ha passat uns quants dies á la nostra terra?

Ell, com ja pot suposarse, vol fer veure que no, y escriu, pera dissimular el seu disgust, una pila de frases enginyosas; pero l'habilitat no li resulta.

Y es que davant de l'evidencia no hi ha piruetas ni subterfugis que valguin. ¿Se figuran tal volta aquests senyors que aquí no tenim memoria?...

O sino, vajin contant: S'está el rey dos mesos á San Sebastián, y El País no diu res.

Permaneix quatre senmanas á Sevilla y El País calla com un mort.

Va á Inglaterra, á Fransa, á Alemania, á Austria, y El País no obra la boca.

Pero vé don Alfonso á Catalunya; passa, recorrent la regió, vuyt ó deu dies y ¡cataplúm!... Ara, ara es quan El País creu arribada la ocasió de parlar de la corte ambulatória, ardillesca, trashumante, y de declarar qu' en Maura, pel mer fet d' aconsellar al rey aquesta excursió, está contra toda España...

¿Se necessita algun dato més pera ferse càrrech de la indiferencia ab que el diari madrileny ha contemplat la visita de las instituciones á la nostra terra?

En el Foment Republicà Nacionalista de Reus hi donará demà una conferencia de carácter polítich el nostre bon amich y company l' eminent publicista, en Gabriel Alomar.

El tema escullit per l' ilustre conferenciant: es la creació d' un partit catalá d' esquerra radical.

S' ha fet corre que 'ls carcas del Comité de Defensa social pensan anar sols en las próximas elecciones municipales.

Comentari?... Alló que diuhen de val més anar sol que mal acompanyat.

Y no 'l fem per lo que puguin pensar ells, sino per lo que trancament pensém nosaltres.

Els sastres están en vaga. Don Anton: si vol vestirse, haurá de dirli á la Verge que li torni aquella ermilla.

Dos esquerristas, sortint del Centre Nacionalista Republicà del Passeig de Gracia, s' aturan á llegir el cartell del Teatre de Novetats.

—Mira, tú, quina comedia estrenan avuy: El poble.

—Ja sé qui la trobará dolenta...

—Qui?

—Els de La Veu.

Al Congrés han treballat tots aquests dies ab extraordinaria activitat en l' instalació de una enfermeria.

Diu que sols esperan en Maura pera inaugurarla. Y ja veuran com en aquesta qüestió, igual que en lo demés, tot quedarà entre la gent del ministeri...

Com avuy en Maura la inaugurarà... y demà l' estrenarà en Lacierva, qu' es el burro dels cops.

Un capellá de poble, ab l' intent de fer ressaltar las excelencias del catolicisme sobre las demés religions, va agafar una admetlla tendre, acabada de collir, y va dir als seus feligresos:

—Aquesta esclofolla verda que cobreix l' admetlla ¡oy que no us la menjeu perque es amarganta?... Donchs representa el protestantisme... Y aquesta closca forta que vé després y que tanca l' admetlló ¡oy que tampoch se pot menjar?... Donchs representa la religió dels juheus... Y en cambi á dintre de tot qu' hi ha?... el fruyt exquisit, blanch y gustós... que representa el Catolicisme.

Y dihent aixó, per demostrarho obra l' admetlla... y resulta corcada.

¿No troban que al monument á Colón aquesta petita reforma no hi estaria del tot malament?

ACUDITS

L' amo de un establiment renya al dependent perque arriba un xich tart á l' obligació.

—Ja veu qu' es una vergonya que jo hagi de ser primer aquí que vosté...

El dependent ab certa fiema:

—Tot lo que vulgui, pero á mí sempre m' han ensenyat que s' ha de donar la preferencia als superiors...

Un senyor que acaba de pujar al tren, s' asseu davant de una dama de certa edat, y 's disposa á encendre el cigarro.

—Dispensi, fa la senyora. Ja deu saber que hi ha vagóns especials pera fumadors...

L' altre, tot tranquil:

—Ja ho sé, ja... Pero es que jo, el fum dels altres, no 'l puch sofrir, senyora.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

MUDANSA-ESQUELA.—Preguin, treguin, creguin.

Han endevinat la solució els cavallers: J. B. Masó, Un casat de nou, Pepet Giralluna, Miquel Malpás, A. B. (a) lo Rector de Vallfogona, Antón Andova, Roch Pastera y Un antimonárquich.

XARADAS

Amich Lluch: Te faig saber que tres-dos-hu las tres-quarta ens embarquem jo y la Marta en direcció á Santander.

També vol venir l' espós de la dos-dos de 'n Total per lo tant, que vinguis cal ab nosaltres tersa-dos.

Y vulgui Tercera-quart que 'ns siga 'l viatge agradable. Hu-tres-quart; ton invariable que may te podrà olvidar,

A. B. C.

II

La primera es una lletra el dos, pels vells es molt bo y el total fet ab cunill es un plat molt substancios.

MANEL B. FONTÁS

ANAGRAMA

Hi anat á veure en Marsal que ja fa temps viu á tot y no hi vist may tantas totas com las que te aquest xicot.

MUSCLUS

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Carrer de Barcelona.
1 7 6 4 5 6 7.—En els quartels.
6 2 4 7 3 5.—Carrera.
7 8 3 2 8.—Comestible.
7 6 5 8.—Beguda.
2 1 7.—Animal de ploma.
7 8.—En las cartas.
6.—Consonant.
2 8.—Animal.
4 3 2.—Soroll.
8 2 1 7.—En els arbres.
2 8 4 3 7.—Animal de mar.
1 7 6 7 3 5.—Auell.
6 2 3 7 6 4 7.—Cantitat.
1 7 4 7 3 5 6 7.—Nom de dona.

MANEL SOMS

TRIÀNGUL SILÀBICH

Primera ratlla vertical y horizontal: nom de dona; 2.ª: nom de dona; 3.ª: nom de dona, y 4.ª: sílaba.

J. M. (a) BARBAS TRISTAS
TARJETA

S. D. MARIA CUPÓ
ESTELLA

Formar ab aquestas llettras degudament combinadas el nom de un poble catalá.

E. T. R.

CONVERSA

—Escolta, María; ¿no deyas qu' es casava la teva germana gran?

—Sí; la senmana que vé.

—¿Y ab qui 's casa?

—Ab el que tú has anomenat, germá de la que jo te hi dit.

JOSEPH MORELL Y VIUSA

GEROGRÍFICH

MOOK

KAB

LLII

VVPAA

POLÍGLOTA

Caballers: P. B. Barbé, M. B. A. (a) colla del pebrot, Un barber de Vilajuiga, Jaume Soler (adrianés), Pep Nafrat, Coloma Vella y Ramonet del Sol: Aquesta sen mana tampoch.

Caballers: Miquel Serrats y Camps, Eduardillito Saló, R. A. (a) Pau de las calsas curtes, J. Inabuj, A. B. (a) Lo rector de Vallfogona, J. Massagner S. (artiller) y J. B. Masó: Aquesta senmana també.

Caballers: Joseph Salat: ¡Uy, que 'n som lluny de la veritable poesia!... Créguins, llegeixi forsa avants d' escriure, y sobre tot avants de publicar.—A. Nis: Potser molt ben explicat arribaria á fer gracia... Tal com está, es ben poca cosa.—J. C. (Sallant): Envihi'l vosté mateix al cementiri aquest epitafi.—Rosquilles Carquinyolet: Es manseta, bruteta y mal feteta.—Samuel: Ho sento, pero el dibuix no es publicable.—Jobico: Si aixó es tot un poema!... Molt á pesar nostre, 'ns veyém impossibilitats de insertar traballs de tanta llargaria, per manca d' es pay.—Joseph Morell y V.: El xisto que constitueix la essencia del epigrama no té res de nou.—J. G. R.: ¿Voi que li digui la meva franca opinió? ... Me sembla de mal gust.—Joan Vidiella Valls: Gracias per la ensabonada, pero aquests versos son molt ripiosos.—Joseph Rovira: No sé si dit treball haurá anat ahont vosté desitjava. No ho recordo. Pero pensi que, de tots modos, ara fora ja tart pera procedir á la rectificació.—Joseph Tharrats: Gracias, pero es tart pera l' Almanach. Anirà en el periódich.—Badó: No hi ha estat pas del tot acertat.—J. T. y E. B.: Ens es impossible insertar las cartas que 'ns remeten, per diferents motius.

EN PREPARACIÓ

ALMANACH POLÍTICH

DE

La Campana de Gracia

PERA L' ANY 1909

Poden fer la demanda nostres corresponsals.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Odm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª